

Møteinnkalling

Utvalg: KOMMUNESTYRET
Møtested: Rømskog kommunehus
Møtedato: 20.03.2014
Tidspunkt: 18:00

Forfall meldes på tlf. 69859177 til Sentraladministrasjonen eller til postmottak@romskog.kommune.no som sørger for innkalling av varamenn. Varamenn møter kun ved spesiell innkalling.

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Innhold
PS 4/14	13/12	UTTALELSE GRUNNLOVFESTING LOKALT SELVSTYRE
PS 5/14	13/156	FRITAK FRA POLITISKE VERV
PS 6/14	13/225	ÅRSMELDING FRA KONTROLLUTVALGET
PS 7/14	13/235	HUSBANKENS STARTLÅN
PS 8/14	13/352	FINANSRAPPORT 2013
PS 9/14	13/381	FORSKRIFT OM TVUNGEN TØMMING AV SLAM FRA PRIVATE AVLØPSANLEGG RØMSKOG KOMMUNE
PS 10/14	13/463	SJUMILSSTEGET FOR UTSATTE BARN OG UNGE
PS 11/14	14/86	FRIVILLIGHETSSENTRAL

UTTALELSE GRUNNLOVFESTING LOKALT SELVSTYRE

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
6/14	Formannskapet	03.03.2014
4/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens innstilling:

Til stortingsrepresentantene

Det lokale folkestyret er en grunnstein i et levende og aktivt demokrati.

Grunnloven av 1814 ivaretok ikke hensynet til at et fullverdig nasjonalt demokrati også må komme til uttrykk på det lokale planet. Manglende regulering av lokaldemokratiet står fortsatt som et hull i konstitusjonen. Forslag om grunnlovfesting har tidligere vært foreslått av representanter fra alle partiene på Stortinget, men hittil har ingen fått det nødvendige flertall.

Ved markeringen av Grunnlovens 200-årsjubileum er det på tide å tette dette hullet. Stortinget skal nå stemme over tre ulike forslag om grunnlovfesting av kommunalt selvstyre/lokaldemokrati. (Dokument 12:5 (2011-2012), Dokument 12:19 (2011-2012) og Dokument 12:26 (2011-2012))

Vi oppfordrer stortingsrepresentantene på det sterkeste til at det nå blir et nødvendig flertall for ett av disse forslagene.

Formannskapetets forslag til vedtak:

Til stortingsrepresentantene

Det lokale folkestyret er en grunnstein i et levende og aktivt demokrati.

Grunnloven av 1814 ivaretok ikke hensynet til at et fullverdig nasjonalt demokrati også må komme til uttrykk på det lokale planet. Manglende regulering av lokaldemokratiet står fortsatt som et hull i konstitusjonen. Forslag om grunnlovfesting har tidligere vært foreslått av representanter fra alle partiene på Stortinget, men hittil har ingen fått det nødvendige flertall.

Ved markeringen av Grunnlovens 200-årsjubileum er det på tide å tette dette hullet. Stortinget skal nå stemme over tre ulike forslag om grunnlovfesting av kommunalt selvstyre/lokaldemokrati. (Dokument 12:5 (2011-2012), Dokument 12:19 (2011-2012) og Dokument 12:26 (2011-2012))

Vi oppfordrer stortingsrepresentantene på det sterkeste til at det nå blir et nødvendig flertall for ett av disse forslagene.

Sakens fakta:

Uttalelse til forslag til grunnlovfesting av kommunalt selvstyre.

Bakgrunn:

Stortinget skal behandle forslag om grunnlovfesting av kommunalt selvstyre og lokaldemokrati. KS har vedtatt en høringsuttalelse (se vedlegg), og oppfordrer kommunene til å avgi en uttalelse hvor Stortingets representanter oppfordres til å enes om et vedtak.

KS ønsker å få avsluttet debatten om grunnlovfesting av lokalt selvstyre slik at retten til lokale valg gis et konstitusjonelt vern.

Vurdering:

Det vurderes at forslaget til uttalelse kan bidra til at lokaldemokratiet gis et grunnlovfestet vern.

Konklusjon:

Saken legges frem til politisk behandling.

Vedlegg:

FRITAK FRA POLITISKE VERV

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
5/14	Kommunestyret	20.03.2014
7/14	Formannskapet	03.03.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Frank Bøhn Jensen fritas fra sitt politiske verv som medlem i Utvalg for oppvekst og omsorg for resten av valgperioden.
2. Som nytt medlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges Eva Taraldrud
3. Som nye varamedlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges for Frp og Sp:
  - 1.Jens Espen Aabel
  - 2.....
  - 3.....
4. Hans Vegar Olsen fritas for sine politiske verv i Rømskog kommune for resten av valgperioden.
5. Som nye 2.varamedlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges for Ap og Krf:
  - 2.Peter Sundsrud
  - 3.Laila Blom
  - 4.....
6. Rune Jørgensen fritas for sine politiske verv i Rømskog kommune fra 1.7.14 og for resten av valgperioden.
7. Som nytt 1. varamedlem i Formannskapet velges Sigbjørn Gløtta.
8. Som nytt 2. varamedlem i Formannskapet velges.....
9. Som nytt varamedlem til Forlikrådet velges .....
10. Som ny meddommer i Hegden og Frøland herredsrett velges .....

Behandling:

Forslag fra Sp:

3. Som nye varamedlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges for Frp og Sp:
  - 2 Bjørn-Erik Lauritzen
  - 3 Sigbjørn Gløtta

Formannskapets innstilling:

1. Frank Bøhn Jensen fritas fra sitt politiske verv som medlem i Utvalg for oppvekst og omsorg for resten av valgperioden.
2. Som nytt medlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges Eva Taraldrud
3. Som nye varamedlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges for Frp og Sp:
  - 1.Jens Espen Aabel
  - 2 Bjørn-Erik Lauritzen
  - 3 Sigbjørn Gløtta
4. Hans Vegar Olsen fritas for sine politiske verv i Rømskog kommune for resten av valgperioden.

5. Som nye varamedlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg velges for Ap og Krf:
  - 2.Peter Sundsrud
  - 3.Laila Blom
  - 4.....
6. Rune Jørgensen fritas for sine politiske verv i Rømskog kommune fra 1.7.14 og for resten av valgperioden.
7. Som nytt 1. varamedlem i Formannskapet velges Sigbjørn Gløtta.
8. Som nytt 2. varamedlem i Formannskapet velges.....
9. Som nytt varamedlem til Forlikrådet velges .....
10. Som ny meddommer i Heggen og Frøland herredsrett velges .....

Sakens fakta:

Frank Bøhn Jensen, Hans Vegar Olsen og Rune Jørgensen har søkt om fritak fra sine politiske verv.

Bakgrunn:

Frank Bøhn Jensen har søkt om fritak fra følgende verv, grunnet arbeidssituasjon med utstrakt reisevirksomhet med overnatting:

Medlem i Utvalg for Oppvekst og omsorg

Hvis Jensen gis fritak, kan 1.varamedlem Eva Taraldrud velges som nytt medlem, og Jens Espen Aabel velges som nytt 1.varamedlem, og det velges nytt 2.og 3.varamedlem.

Rune Jørgensen har søkt om fritak fra følgende verv fra 1.7.14, grunnet flytting til annen kommune:

Medlem i Kommunestyret

Varamedlem til Formannskapet

Varamedlem til Forlikrådet

Meddommer i Heggen og Frøland herredsrett

Hvis Rune Jørgensen gis fritak, rykker Bjarte G. Norheim opp som fast kommunestyremedlem.

Hans Vegar Olsen søker fritak fra følgende verv, grunnet flytting til annen kommune:

Varamedlem i Kommunestyret

Varamedlem Utvalg for Oppvekst og omsorg

Hvis Olsen gis fritak, kan Peter Sundsrud velges som nytt 2.varamedlem, Laila Blom som 3.varamedlem og det velges nytt 4. varamedlem til Utvalg for Oppvekst og omsorg.

Søknader om fritak for politiske verv behandles etter Kommunelovens § 15.

Domstollovens krav til valgbarhet til Forlikrådet reguleres i § 56

«Forlikrådsmedlemmer må ha fylt 25 år. For øvrig gjelder § 70 annet ledd nr. 1 om en øvre aldersgrense og §§ 71-74 tilsvarende for forlikrådsmedlemmer.Som forlikrådsmedlemmer skal bare velges personer som anses særlig egnet til oppgaven, og som behersker norsk skriftlig og muntlig godt.»

Øvre aldersgrense er 70 år ved valgperidoens start jfr § 70. For å sikre riktig kjønnsbalanse i Forlikrådet, er det en mann som må velges jfr § 57. Valgperioden for Forlikrådet er til 1.1.17.

Det stilles følgende krav til Forlikrådets medlemmer og meddommere:

Jfr § 71, utelukket fra valg på grunn av stilling er bla.: ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet og kriminalomsorgen og personer som er tildelt begrenset politimyndighet, ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen og dens styre, ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselskolen, praktiserende advokater og advokatfullmektiger.

De valgte må kunne vise til plettfri vandel. Jfr § 72. Utelukket fra valg på grunn av vandel er:

1. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i mer enn ett år,
2. den som er idømt forvaring eller særreaksjoner etter straffeloven §§ 39 - 39 c,
3. den som er idømt ubetinget fængselsstraff i ett år eller mindre, og det ved valgperiodens start er mindre enn 15 år siden dommen var rettskraftig,
4. den som er idømt betinget fængselsstraff, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig,
5. den som er idømt eller har vedtatt bøtestraff for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig eller vedtakelsen,
6. den som har fått betinget påtaleunntatelse eller domsutsettelse for et forhold som etter loven kan medføre fængsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden avgjørelsen var rettskraftig.

Vurdering:

Søknadene bør innvilges.

Konklusjon:

Søknadene og oppnevning av nye representanter legges frem til politisk behandling.

Vedlegg:

Søknader (ligger i saksmappa)

ÅRSMELDING FRA KONTROLLUTVALGET

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
6/14	Kommunestyret	20.03.2014

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Årsmelding 2013 for kontrollutvalget i Rømskog vedtas.

Sakens fakta:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2013 legges frem til behandling i Kommunestyret.

Bakgrunn:

I samsvar tidligere praksis, og i henhold til forskrift om kontrollutvalg, avgir kontrollutvalget sin årsmelding for 2013. Den ble behandlet i kontrollutvalgets møte 28.01.2014, og skal endelig vedtas av Kommunestyret.

Vurdering:

Årsmeldingen er ment å gi et riktig bilde av den aktivitet som har funnet sted i 2013.

Konklusjon:

Meldingen legges frem til behandling i Kommunestyret.

Vedlegg:

Årsmelding 2013 for kontrollutvalget i Rømskog kommune

HUSBANKENS STARTLÅN

Saknr.:	Utvalg	Møtedato
7/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunens vedtekter for Startlån endres ikke.

Sakens fakta:

Forslag til endring av vedtekter for Startlån.

Bakgrunn:

Startlån ble innført 1.1.03. Hvis man har etableringsproblemer, kan startlån bidra til anskaffelse av en nøktern bolig. Startlån kan gis som topp- eller full finansiering ved kjøp av bolig, til utbedring av bolig, refinansiering for å kunne bli boende i bolig eller til toppfinansiering ved bygging av bolig.

Målgruppen er unge i etableringsfasen, barnefamilier, enslige forsørgere, funksjonshemmede, flyktninger og økonomisk vanskeligstilte. Ett kriterium er at dagens bosituasjon ikke er tilfredsstillende, og at man er stand til å betjene renter og avdrag. Startlån er behovsprøvd, og de mest vanskeligstilte skal prioriteres.

Rømskog har et årlig låneopptak på kr 300 000 til videreformidling av Startlån. Det ble i 2013 vedtatt et ekstra låneopptak pga at ubrukte lånemidler fra tidligere år var oppbrukt, og at søkningen har økt. Husbanken hadde ikke flere midler til utlån, og kommunens søknad er overført til 2014. Det er i skrivende stund ikke mottatt svar fra Husbanken ifht lånemidler 2014.

Det er utarbeidet kommunale retningslinjer i samsvar med Husbankens generelle retningslinjer (K-sak 15/03). I 2012 (K-sak 4/12) vedtok Kommunestyret et tillegg i vedtektenes punkt 1: «Søkere på Startlån må ha minimum tre måneders botid i kommunen for å være låneaktuell.» I formannskapetets møte 3.3 d.å. ble det fra ordfører fremlagt ønske om at Kommunestyret vurderer retningslinjene på nytt, fordi tillegget kan hindre at kommunen får nye innbyggere.

Kommunen har i økende grad fått henvendelser fra søkere som ønsker å bosette seg i kommunen, men som trenger Startlån. I samtaler fremkommer det ofte at stedsvalget er tilfeldig og lite reflektert ifht beliggenhet, sosialt nettverk og arbeidsmuligheter. Da tillegget i vedtektenes pkt 1 ble vedtatt var begrunnelsen at kravet om botid primært ville kunne hjelpe tilfeldige søkere til å ta realistiske valg i forbindelse med investering i ny bolig på nytt sted. Det er ikke et krav at botiden er av nyere dato.

En hus selger kan velge å leie ut huset i noen måneder før overtakelse slik at en evt. kjøper oppnår den nødvendige botid for å kunne søke om Startlån. Da vil tilflytter kunne prøvebo i Rømskog, og se om vedkommende ønsker å kjøpe boligen.

I 2013 ble delegeringsreglementet endret, og behandling av startlånsøknader ble delegert til administrasjonen.

Vurdering:

Det vurderes at tillegget i pkt 1 har fungert etter hensikten, og administrasjonen anbefaler at vedtektene ikke endres.

Konklusjon:

Saken legges frem til behandling i Kommunestyret.

Vedlegg:

Retningslinjer for Startlånsøknader.

FINANSRAPPORT 2013

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
9/14	Formannskapet	03.03.2014
8/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens innstilling:

Rapporten tas til orientering.

Formannskapets forslag til vedtak:

Rapporten tas til orientering.

Sakens fakta:

Finansrapporten for 2013 inneholder tall pr. 31.12.2013

Bakgrunn:

I henhold til Rømskog kommunes finansreglement som ble vedtatt i K-sak 53/10 den 16.12.2010 kap. 6.5 og 7.7 skal en finansrapport forelegges kommunestyret for hver tertial.

Rapporten skal inneholde oversikt over ledig likviditet og oversikt over kommunens gjeldsportefølje.

Vurdering:

Rapporten gir et dekkende bilde av kommunens finansielle situasjon. Den vurderes å være tilfredsstillende. Rentenivået det siste året har vært stabilt, og det forventes på kort sikt at nivået skal være stabilt. På noe lenger sikt forventes det at renten skal stige.

Konklusjon:

Vedlegg:

Rapport Finansforvaltningen 2013

FORSKRIFT OM TVUNGEN TØMMING AV SLAM FRA PRIVATE AVLØPSANLEGG RØMSKOG KOMMUNE

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
2/14	Utvalg for Utvikling	27.02.2014
9/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens forslag til innstilling:

Vedlagte forslag til "Lokal forskrift om tvungen tømning av slam fra private avløpsanlegg i Rømskog kommune" vedtas med endring i ordlyd for:

§ 10 Saksbehandlingsgebyr etter Forurensningsloven: Dersom kommunens saksbehandling knyttet til kontroll og/eller pålegg om utbedring krever vesentlig større arbeidsinnsats enn det som ligger til grunn for alminnelig tømmegebyr, kreves det saksbehandlingsgebyr, jf. forurensningsloven § 52 a.

Vedrørende setningen om tetthetskontroll i § 7 blir vedtaket som følger:

§7 tetthetskontroll (tette oppsamlingstanker) skal utføres ved mistanke om lekkasje.

Dokumentasjon skal sendes kommunen.

Utvalg for utviklings forslag til vedtak:

Vedlagte forslag til "Lokal forskrift om tvungen tømning av slam fra private avløpsanlegg i Rømskog kommune" vedtas med endring i ordlyd for:

§ 10 Saksbehandlingsgebyr etter Forurensningsloven: Dersom kommunens saksbehandling knyttet til kontroll og/eller pålegg om utbedring krever vesentlig større arbeidsinnsats enn det som ligger til grunn for alminnelig tømmegebyr, kreves det saksbehandlingsgebyr, jf. forurensningsloven § 52 a.

Vedrørende setningen om tetthetskontroll i § 7 blir vedtaket som følger:

§7 tetthetskontroll (tette oppsamlingstanker) skal utføres ved mistanke om lekkasje.

Dokumentasjon skal sendes kommunen.

Sakens fakta:

Kommunen skal i henhold til Forurensningsloven § 26 sørge for tømning av slam fra slamavskillere. Gjennom Forurensningsloven § 30 har kommunen hjemmel til å lage lokal forskrift for slamtømming.

Forskriftsforslaget gjelder for alle eiendommer som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett og som har utslipp av avløpsvann til tett tank, grunn eller vassdrag. Den omfatter bolighus, fritidsbebyggelse, næringsvirksomhet og lignende virksomhet. Ved å lage en mer detaljert, ny lokal forskrift, vil det bli enklere å følge opp brudd og overtramp, samt sikre lik behandling.

Lokal forskrift for tvungen tømning av slam fra private avløpsanlegg har som formål å sikre en miljøkvalitet ved private avløpsanlegg slik at forurensning ikke fører til helseskade, går ut over trivsel eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse. Det vil bli økt fokus på drift og vedlikehold, og kommunen tar en mer aktiv rolle i samarbeid med anleggseier og renovatør. Eksempler på dette kan være tømmefrekvens og behovsprøvd tømning. Kontroll med antall

tømminger er et godt verktøy for å finne ut om et anlegg behøver vedlikehold, eller bestemme at en eiendom skal ha hyppigere enn årlig tømming(tømmefrekvens). Kommunen vil kunne vedta behovsprøvd tømming, (færre enn årlig) f.eks. for minirensanlegg for enkelteiendommer, dersom dette er dokumentert nødvendig for at renskrav skal oppnås. Det vil også være lettere for kommunen som forurensningsmyndighet å håndtere overtramp og brudd på forurensningsloven når en har en lokal forskrift som er mer konkret i bestemmelsene. Det er definert bomtur og ekstratur for på sikt å gi muligheten til et differensiert gebyrregulativ i forhold til praktiske problemer ved tømming. Gebyr for tjenesten skal dekke de faktiske kostnadene. Tømmerutine er et verktøy for å redusere muligheten for at anlegg skal forurense utilsiktet. Kommunen tar mer ansvar for at anlegg følges opp i samsvar med formål om vern av vann og vassdrag. Ordningen skal være økonomisk fordelaktig for alle parter ved at anleggseier betaler etter fremforhandlet gebyrregulativ, slamrenovatør har mer forutsigbarhet i planlegging av sine ruter og kommunen forenkler kontroll og fakturering. Bioforsk har anbefalt at tetthetskontroll innføres for å unngå misbruk av tette tanker. Ordningen vil fjerne muligheten for økonomisk gevinst ved for eksempel å slå hull i tanken for å redusere antall tømminger. Samtidig vil en slik kontroll medføre økt fokus på anleggseiers plikt til å unngå forurensning og være en rutinemessig informasjonskanal for opplysning og dialog.

De fleste Indre Østfold kommunene har allerede vedtatt egne lokale forskrifter for tømming av slam.

Bakgrunn:

Nye opplysninger i saken:

Kommunen vedtok i Utvalg for utvikling 14.11.2013 å sende forslag til "Lokal forskrift om tømming av slam fra private avløpsanlegg i Rømskog kommune" ut på offentlig høring i 4 uker, i henhold til Forvaltningsloven § 37. Det kom ingen kommentarer, utover en henvendelse på epost fra Fylkesmannen i Østfold til saksbehandler etter at fristen var gått ut vedrørende riktig hjemmel for bruk av saksbehandlingsgebyr i § 10. Denne er rettet opp og er endret i opprinnelig forslag til vedtak.

Administrasjonen velger å fjerne at tette oppsamlingstanker skal tetthetskontrolleres hvert 5. år, og heller endre dette til at det skal foretas tetthetskontroll ved mistanke om lekkasje. Dette både fordi det vil være vanskelig å følge opp alle kontrollene, og fordi det ved nærmere undersøkelse viser seg at det er noe begrenset tilgang på kvalifiserte foretak som driver med denne type testing. Men det finnes foretak som gjør dette.

Vurdering:

Det har i stor grad vært forurensningsloven og forurensningsforskriftens bestemmelser som har vært benyttet der hvor det har vært iverksatt tiltak grunnet overtramp som følge av forurensning av slam. Dette vil kunne medføre brev med henvisning til mange paragrafer i sentrale lover og forskrifter, noe som ofte kan være vanskelig å forstå.

Tvungen kommunal tømmeordning for slam har, etter at den ble innført, ikke fungert optimalt med tanke på sikker drift og for å unngå forurensning fra spredt avløpsanlegg. Mye har skjedd i løpet av de 20 årene både med hensyn på nasjonale og lokale forskrifter etter forurensningsloven. Nye anleggstyper er kommet på markedet og påfølgende nye krav til drift og vedlikehold. Det er derfor viktig at en ny forskrift ivaretar økt fokus på drift og vedlikehold i samsvar med Rømskog kommunes målsetting om opprydding og sanering av avløpsanlegg i spredt bebyggelse.

Kommunen legger opp til en minimumstømming der anleggseier har ansvar for selv å bestille nødvendig tømminger utover dette. Erfaringen med denne ordningen er at man får en situasjon der et betydelig antall anlegg forurenser nærmiljøet. Svært ofte handler dette om en anleggseier som både bevisst og ubevisst forsømmer sin plikt til å unngå forurensning. I en del tilfeller skjer overtramp som følge av muligheten for å spare driftskostnader/tømmekostnader.

Konklusjon:

Administrasjonen fremlegger forslag til Lokal forskrift om tvungen tømning av slam fra private avløpsanlegg, Rømskog kommune, til vedtak. Forskriften kunngjøres på lovdata etter endelig vedtak i kommunen.

Vedlegg:

Lokal forskrift om tvungen tømning av slam fra private avløpsanlegg, Rømskog kommune

SJUMILSSTEGET FOR UTSATTE BARN OG UNGE

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
5/14	Utvalg for Oppvekst og Omsorg	27.02.2014
10/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens innstilling:

Rømskog kommune deltar i Sjumilssteget for utsatte barn og unge.

Utvalg for oppvekst og omsorgs forslag til vedtak:

Rømskog kommune deltar i Sjumilssteget for utsatte barn og unge.

Sakens fakta:

Sjumilssteget er en satsning fra Fylkesmannen som har som mål å innarbeide Barnekonvensjonen som overgripende legalitet i kommunenes ulike virksomheter.

Bakgrunn:

Navnet Sjumilssteget refererer til folkeeventyret om Askeladden og hans gode hjelpere. En av hjelperne hadde sjumilsstøvler og kunne nå til verdens ende og tilbake på få minutter. Å ta sjumilssteg betyr med andre ord å ta store og raske steg.

Sjumilssteget ønskes fra Fylkesmannens side å benyttes i fylkets samtlige kommuner. Det legges vekt på å gjøre Barnekonvensjonen allment kjent i kommunene og synliggjøre Barnekonvensjonens føringer for kommunal praksis.

Vesentlig for utarbeidelsen av Sjumilssteget er Fylkesmannens ønske om å styrke tverrfaglig tilnærming i arbeid med barn og unge. Noe av utfordringen ligger i at offentlige tjenester er oppdelt i etater med egne særlover som styrer tjenestenes virksomhet:

Fylkesmannen ønsket på denne bakgrunnen å betone Barnekonvensjonen som overordnet legalitet i utvikling og styrking av tverrfaglig/tverretattlig samarbeid. Konvensjonen ble vedtatt av FN i 1989 og ratifisert av Norge 1991. Som en av få nasjoner inkorporerte Norge i 2003 konvensjonen i lovgivningen. I utviklingen av Sjumilssteget valgte Fylkesmannen ut sentrale artikler i konvensjonen som ble plasserte i sju områder eller "steg":

Steg 1: Medbestemmelse (Artikkel 12)

Alle barn har rett til å si sin mening i alt som angår det – og barnets meninger skal tillegges vekt

Steg 2: God omsorg (Artikkel 18)

Begge foreldre har hovedansvar for barnets omsorg og utvikling etter hva som er best for barnet

Steg 3: Særskilt vern og støtte (Artikkel 20)

Alle barn uten familie har rett til beskyttelse og omsorg

Steg 4: Vern mot overgrep (Artikkel 19, 34 og 36)

Alle barn skal beskyttes mot alle former for seksuell utnyttning og misbruk

Staten har plikt til å beskytte barnet mot alle former for utnyttelse som er skadelig for barnets velferd

Steg 5: Fullverdig liv (Artikkel 23) *Alle barn med funksjonshemming har rett på et verdig og godt liv, og de har krav på spesiell støtte. Barnet skal få undervisning og opplæring for å oppnå best mulig integrering og individuell utvikling*

Steg 6: God helse (Artikkel 24)

Alle syke barn har rett til den beste medisinske behandling staten kan gi

Steg 7: God utdanning (Artikkel 28 og 29)

Alle barn har rett til utdanning. Grunnskoleutdanning er obligatorisk, videregående skal gjøres tilgjengelig. Disiplin i skolen skal utøves forenlig med barnets menneskeverd. Utdanning skal fremme utvikling av barnets personlighet, teoretiske og praktiske ferdigheter. Den skal skape respekt for menneskerettighetene og fremme holdninger om fred, toleranse og vennskap.

Til hvert av disse "stegene" blir det utarbeidet spørsmål til bruk i kommunens egen vurdering av i hvilken grad kommunen etterlever konvensjonen. Fylkesmannen i Østfold presenterte Sjumilssteget for kommunene i januar 2014

Fylkesmannen ønsker at det oppnevnes Sjumilsstegkoordinatorer i samtlige kommuner i Østfold i 2014. Koordinatorenes funksjon skal i første rekke være å fungere som bindeledd mellom Fylkesmann og kommune og videreformidle informasjon om Sjumilssteget til kommunens ulike etater.

I Fylkesmannens tildeling av skjønnsmidler til kommunene for perioden er Sjumilssteg-relaterte prosjekter et av flere prioriterte områder. Det skal gjennomføres kommunekartlegginger/analyser i samtlige kommuner hvor den enkelte kommune har vurderer i hvilken grad kommunen etterlever Barnekonvensjonen.

Sjumilsstegets arbeidsmåte/framgangsmåte er formulert som fem "pilarer":

1. En egenrapportering av status for FNs barnekonvensjon i hver Østfoldkommune.

2. Tverrfaglige utviklingsprosjekter for barn og unge i kommunene.

3. Fokus på økt medvirkning for barn og unge i kommunene.

Generell oppmerksomhet og fokus på FNs barnekonvensjon som et overordnet regelverk for arbeid med barn og unge i Østfold fylke.

4. Dialog og samarbeid med frivillige organisasjoner.

Fylkesmannen har etter drøftinger i flere sammenhenger bestemt at 2,5 millioner av fornyingsmidlene settes av til det tverrfaglige arbeidet med Sjumilssteget. Hver kommune vil få tildelt kr 100 000 til arbeid med egenanalyse i egen kommune etter metodene i prosjektet. De fire største bykommunene får tildelt kr 200 000 hver. Resten av beløpet vil bli oversendt en vertskommune og vil bli disponert av en oppnevnt prosjektledelse. Disse midlene vil bli brukt til samlinger, fagligutvikling og ønskelig arbeid i kommuner eller regioner.

Vurdering:

Tiltaket sammenfaller godt med kommunens målsetting om å gi et godt oppvekstmiljø og være lydhør overfor barn og unge. Flere av tiltakene i tjenestenes handlingsplan for 2014 samsvarer med Sjumilsstegets innhold.

«Barnas problemer er ikke inndelt i fagområder, forvaltningsnivå eller i kontorer. Utfordringen er derfor å se hele barnet og i tillegg å flytte kompetansen til barnet i stedet for barnet til kompetansen.» (Ludviksen, Januartale 2009).

I Østfold er flere områder som gjelder barn og unge viktige å følge opp. Østfold har, sammen med de tre nordligste fylkene, den dårligste gjennomføringsgraden i videregående opplæring. Videre ligger Østfold over landssnittet i forhold til barn 0-17 med omsorgstiltak i regi av barnevernet per 31.12.2012 (kilde: SSB 2013). Et siste eksempel knyttes til barnefattigdom. Nest etter Oslo er Østfold det av landets fylker som har høyest andel barn i husholdninger med vedvarende lav inntekt i 2009-2011. Dette peker på særlige utfordringer fordi det er en klar tendens til flere helseproblemer blant unge i alderen 16-30 år uten tilknytning til arbeidsliv eller utdanningssystemer. Vi får stadig mer kunnskap om hvordan fattigdom kan påvirke ulike sider ved barns liv, og det er grunn til å hevde at det har betydning for helse, identitetsutvikling, læring og sosial kontakt.

Sjumilssteget vil ses i sammenheng med det interkommunale prosjektet for førskolebarn «*Tidlig innsats*» som Rømskog driver sammen med Marker kommune. Videre har NAV Marker og Rømskog søkt om midler til å bekjempe barnefattigdom. Fylkesmannen prioriterer søknader om barnefattigdomsmidler som gjelder Sjumilssteget. Det er ønskelig og naturlig å ha et tett samarbeid med Marker kommune i Sjumilssteget. Til å gjennomføre kartleggingen vil Rømskog kommune motta kr 100 000. Disse midlene vil bli brukt til å finansiere avlønning av en koordinator.

Konklusjon:

For å oppnå målet om at kommunen øker sin evne til å sikre at barn bidrar i samfunnsutviklingen, og at hvert barn og hver familie får nødvendige og tilstrekkelige tilbud fra kommunens ulike tjenester er det viktig at vi deltar i det systematiske arbeidet med Sjumilssteget.

Vedlegg:

FRIVILLIGHETSENTRAL

Saknr.:	Utvalg	Møtedato
6/14	Utvalg for Oppvekst og Omsorg	27.02.2014
11/14	Kommunestyret	20.03.2014

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Forslag til vedtekter for Rømskog Frivilligsentral vedtas.
2. Evt. manglende statstilskudd dekkes over ansvar 1990 tilleggsbevilgninger med kr 100.000 og budsjettet justeres tilsvarende.

Sakens fakta:

Etablering av Rømskog frivilligsentral fra 1.4.14.

Bakgrunn:

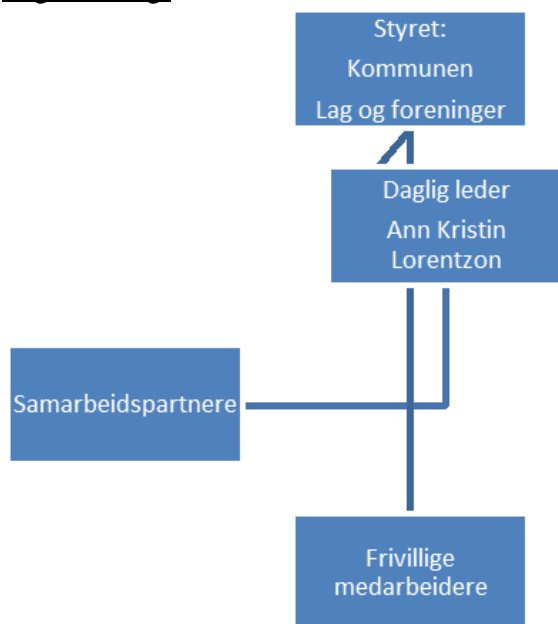
Kommunestyret vedtok i sak 51/13 å etablere Rømskog frivilligsentral. En arbeidsgruppe bestående av kulturleder, helse- og omsorgsleder, nestleder helse- og omsorg, aktivitør og rådmann arbeider ut ifra følgende mandat:

- Etablere Rømskog frivilligsentral med oppstart 1.april 2014.

Etableringen skal skje i tråd med statens veileder for frivillighetssentraler. Det er foretatt besøk til Frivilligsentralene i Aremark og Aurskog-Høland for å sette seg inn i ulike driftsformer. Det anbefales at sentralen opprettes i samarbeid med en eller flere frivillige lag og foreninger.

Det er informert om tiltaket på kommunes dialogmøte med lag og foreninger, i Rømsjingen og på hjemmesiden. Rømskog Pensjonistforening og Rømskog Idrettslag er forespurt om å sitte i styret sammen med kommunens representanter. Rømskog Pensjonistforening har takket ja.

Det er ansatt daglig leder for sentralen, og det er utarbeidet forslag til vedtekter og styre. Utvalg for oppvekst og omsorg har behandlet en orienteringssak om etablering av frivilligsentral 27.2.14, og tok denne til orientering.

Organisering:

Det foreslås et styre bestående av

Ordfører - styreleder
 Folkehelsekoordinator
 Kulturleder
 Representant fra Rømskog pensjonistforening
 Representant fra annet lag og foreing

Sentralens årsmøte er Kommunestyret.

Lokaler:

Frivilligsentralen kan bruke arbeidsstua i Eldresenteret og andre kommunale lokaler til sine aktiviteter. Kontor for daglig leder er tilgjengelig. Det startes opp med fast åpningstid i biblioteket noen timer pr uke, hvor interesserte kan møtes over en kopp kaffe.

Økonomi:

Departementet har lyst ut tilskuddsmidler til Frivilligsentraler fra 1.mars med søknadsfrist 1.4.14, og det vil bli søkt om til skudd til oppstart og drift.

Ved tildeling legges det vekt på

1. at det har vært en lokal prosess om samarbeidspartnere, planlegging, finansiering, gjennomføring m.m.
2. at sentralens funksjon er å initiere, mobilisere og samordne lokal frivillig innsats i samarbeid med frivillige, lag/foreninger og det offentlige
3. at sentralen vil rekruttere og være bevisst grupper som i mindre grad deltar i frivillig virksomhet, nye grupper frivillige, og nye former for frivillig virksomhet
4. at sentralen skal være en åpen og inkluderende møteplass for frivillig virksomhet i lokalmiljøet

Det er også søkt om tilskudd fra Marker Sparebank. De er også mulig å søke tilskudd fra andre aktører.

Statstilskuddet til etablering av en frivilligsentral i 2014 er kr 155 000. Det forutsettes at det er minimum kr 103 000 i lokal finansiering. Lokal finansiering er utgifter til driftsutgifter som lokaler, kontor, telefon osv.

Bindende plan for lokal finansiering:

	Lokal(e) finansieringskilde(r) og beløp	Tilskudd fra Kulturdepartementet	Driftsbudsjett
2014	Kommunen 110 000	155 000	240 000
2015	Kommunen 100 000	150 000	250 000
2016	Kommunen 104 000	156 000	260 000

Eventuell tildeling fra Kulturdepartementet blir det første året gitt i form av et etableringstilskudd. Etter oppstartsåret skal statstilskuddet brukes som tilskudd til daglig leders lønn. Tilskudd fra Kulturdepartementet forutsetter minimum 40 pst. lokal finansiering. Minimum lokal finansiering regnes ut på følgende måte: Statstilskudd/0,6 * 0,4. Maksimalt tilskudd på kr 310 000 forutsetter altså et driftsbudsjett på minimum 516 000 kr med minimum 206 000 kr i lokal finansiering.

Om det ikke gis statsstøtte til etablering i 2014, er det mulig å søke på nytt i 2015. Det foreslås at et evt. manglende statstilskudd dekkes opp av konto 1990 reserverte tilleggsbevilgninger med kr 100 000 og budsjettet justeres tilsvarende.

Aktiviteter:

Frivillig innsats er et uavhengig supplement til det kommunale hjelpeapparatet, og det gjøres allerede en enorm frivillig innsats i kommunen. Det er viktig å verdsette dette arbeidet, og gi flere mulighet til deltakelse i frivillig arbeid. Frivillig arbeid gir mulighet til påvirkning, sosialt nettverk og økt livskvalitet både for den som mottar og den som gir hjelp. Mange frivillige sitter inne med kompetanse som kan deles med andre ved f.eks små kurs. Frivilligsentralen er et tilbud til alle aldersgrupper.

Aktuelle aktiviteter kan f.eks være:

1. - Utkjøring av mat til hjemmeboende fra oppstart
2. - Aktiviteter for eldre fra oppstart
3. - Trim for alle fra oppstart
4. - Treffsted for sosialt samvær fra oppstart
5. Kurs
6. Leksehjelp

7. Besøktjeneste
8. Høytlesning
9. Fremvisninger
10. Seniordans
11. Spillkvelder

Aktivitetstilbud for eldre er ikke en lovpålagt kommunal tjeneste og er redusert fra 2014. Ved hjelp av frivilligsentralen, blir det mulig å gi nye aktivitetstilbud.

Vurdering:

Det vurderes at planleggingsarbeidet er i rute, og at forholdene ligger til rette for etablering. Det er meget positivt at pensjonistforeningen vil delta i arbeidet.

Konklusjon:

Saken legges frem til behandling i kommunestyret.

Vedlegg:

Forslag til vedtekter Rømskog Frivilligsentral
Sentrale retningslinjer